

Görüş

AYLIK DEĞERLENDİRME AYLIK 1988

Filistin Devleti kuruldu. Bu kuruluş, gerçekleşmesini mücadelenin işgal altındaki topraklara taşınabilmesine borçlu. Filistin halkının neredeyse bir yıldır her gün birkaç evladını kurban ederek "intifada" yani ayaklanma halinde olması veriyor bağımsız devlet kurma hakkını. Ama unutmamak gerek, Filistin halkının meşru temsilcisi FKÖ'nün Yasser Arafat liderliğindeki uzun mücadele geçmişi "intifada"yı hazırladı.

▶ **REHA İSVAN İLE
SÖYLEŞİ**

▶ **PAS TUTMUŞ SİLAHLAR
DEĞİL...**

"Hareketimizin deney ve kadro birikiminin bir kısmını bile harcamadan oluşturulabilecek, eskinin uzantısı ve tortusu olmayan ama eskiyi olumlu olumsuz tüm deneyleri içinde özümsemiş, kucaklamış bir örgütsel yeniden yapılanmanın olabirliğine ve ilk adımlarının atılabilmesi için uygun bir dönemde olduğumuza inanıyorum."

Oya Baydar

▶ **MEMURUN KAVGASI**

İÇİNDEKİLER

- 3 BAĞIMSIZ FİLİSTİN
AYŞE SARI
- 4 ŞİLİ'DE BİR DAHA ASLA
M.SEMİH GEMALMAZ
- 5 BİR DİKTATÖRLÜĞÜN ÇÖZÜLÜŞÜ
CEM KINALI
- 6 DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ
VE REFERANDUM
HALİT ÇELENK
- 7 DEDELER ORDUSU MU
KUVVAYI MİLLİYE Mİ?
TEVFIK ÇAVDAR
- 9 İNSAN HAYAT İÇİNDİR
ERDAL ATABEK
- 10 BİRLİK İÇİN NE DEDİLER?
İLHAMİ SOYSAL, ZİYA YILMAZ,
ATAMAN TANGÖR, ERTUĞRUL
DİNLETen, SÜLEYMAN ÖZCAN,
TÜRKAN YAZIÇILAR, ALI
ÇAKIROĞLU, MUSTAFA ZÜLAL
- 14 KADINLAR POLİTİKLEŞMEK
ZORUNDA
REHA İSVAN İLE SÖYLEŞİ
- 15 BİNBAŞIYI VURMAK
REHA İSVAN
- 16 AMERİKAN SEÇİMLERİ
ARSLAN BAŞER KAFAOĞLU
- 17 MASABAŞI FELSEFESİ
Ö.BEDRİ ÇANATAN
- 18 PAS TUTMUŞ SİLAH DEĞİL
OYA BAYDAR
- 21 141-142 KALKMAZ MI?
ARIF GÜLÖKSÜZ
- 22 CEVREMİZ VE ZARARLI ATIKLAR
PROF.DR.YÜKSEL İNEL
- 23 BİR İNSANLIK ÖDEVİ
ÖMER AĞIN
- 24 DÜŞÜNCE BAŞKA EYLEM BAŞKA MI
MAHMUT DİKERDEM
- 26 ÇÖZÜMÜ TOPLUMSAL
MEŞRUIYETTE ARAMAK
AHMET KAÇMAZ
- 28 ÖZAL'A "MALTERNATİF"
REŞİT ERGENER
- 29 YASALLIK VE TUZAKLAR
SADUN AREN
- 30 VERGİ YASALARI
VEYSİ SEVİĞ
- 31 BİR "DEMOKRATİK İLKE"
EMRE KONGAR
- 32 MEMURLARIN KAVGASI
MUSA ÖZDEMİR
- 34 FAİZLER YÜKSELİNCE
MEHMET AKDAĞ
- 35 İPOTEK ALTINDAYIZ
ÖZTİN AKGÜÇ
- 36 PARİS'TEKİ TÜRKİYELİLER
KENAN ÖZTÜRK
- 38 SORUN SALT STALİN
YA DA "STALİNİZM" Mİ?
SEROL TEBER

BİR VE AYNI

Esikiler anlatır; 1925 Takrir-i Sukun'u zamanında bir yandan Şeyh Sait Ayaklanması şiddetle bastırılmaya, bir yandan da İstanbul'da işçi sınıfının sendikal ve siyasi hareketi tasfiye edilmeye çalışılırken solcular şöyle düşünürlermiş: 'Gazi Paşa bu yapılanlara karşıymış, ama Reisi Cumhur'un yetkileri belli. İcranın başı Fethi Okyar baskıcı güçlerin adamı ve yetki onda. Gazi ne yapсын?' Bu 'iktidar ikiliği' ütopyasının sol hareketin Kemalist hareketle bağlarını koparamamasından kaynaklandığını düşünmek herhalde yanlış olmaz. Fethi Okyar'la "Gazi"nin bir ve aynı olduğunu anlamaya kısa bir süre sonra "İcra Vekilleri Heyeti" reisliğine İsmet İnönü'nün getirilmesi ile baskıların aynen, hatta artarak sürmesi bile yetmemiş. Hayal gerçeklerden çok daha güçlüymüş anlaşılın.

Şimdi de Çankaya'da gazi olmayan bir paşa var. Sol üzerindeki, demokrasi isteyen, insan haklarını talep eden hareket üzerindeki baskılar, süregelen Takrir-i Sukun içinde yeni bir küçük Takrir-i Sukun ile artırılmış durumda. 1 Ağustos'ta yayınlanan bir genelgeyle ceza ve tutukevlerinde uzun süren mücadelelerle kazanılmış "iyileştirmeler" yokedilmek istendi. Cezaevlerinde ikibin insan açlık grevine başladı. Son sekiz yıldır ilk defa "içerisi" ile "dışarı" arasında büyük bir dayanışma ile demokratik mücadele yürütülüyor. Her gün açık grevlerdekiyle dayanışma amacıyla yeni bir bildiri, yeni bir toplantı, yeni bir miting yapılıyor. Küçük Takrir-i Sukun, bu insani isteklere karşı duyarsızlığını ya da "duyarlılığını" sopa göstererek ifade ediyor. Dergi ve kitap toplatmalar, 142. maddeyi ihlal iddiasıyla açılan davalar, gözaltına almalar, polis operasyonları, "aleni" olması gereken mahkemelerin önünde panzerli gövde gösterileri bu sopa göstermenin yeni biçimlerini oluşturuyor.

Peki ama daha dün Sayın Kenan Evren memleketimizde de bir komünist partisinin kurulabileceğini söylememiş miydi? Bu beyanın ardından ülkede demokratik süreçlerin ilerlemesi, rejimde bir yumuşama olması gerekmiyor muydu?

O halde ne oluyor? Eski alışkanlık bunu yorumlarken "iktidar ikiliği" kavramına sürükleniyor hemen: Kenan Evren'in "olumlu" yaklaşımına devlette yuvalanmış gerici güçler tepki veriyor ve "Biz varız, güçlüyüz, bir yumuşamaya izin vermeyeceğiz" diyor! Çok yanlış.

Oysa sorunun gerçekler temeline dayanan basit bir izahı var. Gelecek sayımızda yayınlayacağımız bir "İşkence Söyleşisinde" anlatılanlar ilginç. DAL'da işkence görenler Türkiye'nin İşkenceye Karşı Uluslararası Sözleşme'ye imza attığını hatırlatınca şu cevabı alıyorlar: "O sözleşmeyi Dışişleri Bakanlığı imzaladı. Burası Siyasi Şube! Biz İçişleri'ne bağlıyız!" Çoğ veciz. Bir devletin, biri dış, diğeri iç olmak üzere iki politikası olabileceğini iyi anlatıyor.

Sayın Evren'in mesajı dışarıydı. Gösterilen sopa da zinhar bunun içeriye verilmiş bir mesaj sanılmamasını sağlamaya yönelikti.

"İyi" olmadıkları gibi "kötü" de yoktu. Devlet bir ve aynıydı. 12 Eylül'ün yeniden şekil verdiği devletti bu. Söz konusu olan devletin "iki" politikasıydı, bir iktidar "ikiliği" değil! "İki" politika bir ve aynı olandan kaynaklanıyor, onda birleşiyordu.

Bir ve aynı olan 12 Eylül devletiydi. □

Bu satırlar okuyucuya ulaştığı sırada cezaevlerinde süren dramın bir veya birkaç trajediyile, ölüm orucuna dönüşen grevin değerli canların yitirilişiyile sonuçlanmış olması mümkün. Eğer böyle bir trajediyle karşılaşılırsa bunun sorumlusu bizce iktidar olmayacaktır. Çünkü iktidarın insan hak ve özgürlüklerine saygı gibi bir "derdi" zaten yoktur. Sorumlu olacak olanlar cezaevlerindeki direnişe destek verip sesini yükseltmede pısrık ya da tamamen suskun kalanlar ve başta da ana muhalefet partisi olmanın büyük olanak ve etkisini insan haklarının arkasına koymayanlar arasında aranmalıdır.

ARALIK 1988

Görüş
AYLIK DERGİ

İllüstrasyonlar: Uğurcan Ataoğlu

► Sahibi: Şükrü Çelikyapı ► Yayın Yönetmeni: Çağatay Anadol ► Yazı İşleri Müdürü: Erdal Şahin ► Yazışma: GÖRÜŞ Nuruosmaniye Cad. 5/2 Çağaloğlu-İstanbul ► Fiyatı: Yurt içi 2000.-TL Yurt dışı 3 DM. ► Yıllık Abone Ücreti (12 Sayı): Yurt içi 18.000.-TL. Yurt dışı 35 DM. Abone bedelleri Yayın-Dizgi Merkezi'nin Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi'ndeki 002846-4 numaralı hesabına yatırılmalıdır. ► Dizgi: Yayın-Dizgi Merkezi Tel: 527 03 40 ► Ofset Hazırlık: SOS Ofset Tel: 511 25 36 ► Baskı: Teknografik ► Genel Dağıtım: GAMEDA

MEMURUN KAVGASI...

Türkiye'deki 1,5 milyon memur kendisinin ve ülkenin yazgısının çizilmesinde söz ve karar sahibi değildir. Siyasal iktidarın verdiğiyle yetinmek konumundadır.

Ülkemizde, tek parti dönemi hariç, her ekonomik ve siyasal bunalım döneminin ardından, kamu yönetiminin yetersizliği tartışma konusu yapıldı. Bu nedenle 1960, 1971 ve 1980'deki bunalımlarda çeşitli düzenlemeler denendi fakat personel reformu gerçekleştirilemedi. Çünkü soruna dünya memur hareketinin bilgi ve deney birikimi dikkate alınarak çağdaş biçimde yaklaşmadı, sorunun çözümü personel yasalarında arandı. Sonuçta devlet memurlarının aylıklarının, sosyal yardımları, ödenek ve tazminatları düzenleyen yasa, tüzük, yönetmelik ve kararnamelerin sayısını dahi saptamak olanaksız hale geldi. Personel rejimindeki keşmekeş öyle boyutlara vardı ki Maliye Bakanlığı, Devlet Personel

Gazetelerde "memura müjde, cömert zam, mutlu haber, katsayı armağanı" gibi başlıklar altında memura yapılan zam, bir ihsan, bir ulufe havasında kamuoyuna yansıtılıyor.

Dairesi, DIE ve Sayıştay'ın memur sayılarına ilişkin verileri arasındaki çok önemli farklar dahi kanıksanır oldu. Kısacası devlet çalıştırdığı memurun sayısını dahi tam olarak bilemiyor. Ancak Maliye Bakanlığı'nun 1985 yılı başında yaptığı bir çalışmada, toplam memur sayısı (yerel yönetimler ve KİT'ler dahil) 1.689.796 olarak saptandı ki, kanımca gerçeğe en yakın rakam olarak bunun kabul edilmesi gerekiyor. Ülkemizde toplam işçi sayısının 3.354.000, sendikali işçi sayısının 2.120.000 olduğu anımsanırsa memur sayısının önemi daha da artar. Bu yazının amacı kendilerine, mesleklerine, hatta temel hak ve özgürlüklere yabancılaştırılan bu kitlenin temel sorununu ve çözümünü irdelemektir.

Aileleriyle birlikte yaklaşık 6 milyona yaklaşan bu kesim her yıl bütçe yasasını umut ve merakla bekliyor. Çünkü açıklanacak katsayı aylıkların, tazminatların, bazı sosyal yardımların ne kadar artacağını belirleyecek. Umudun ve merakın açıklamasıyla birlikte sönüyor ve bir başka katsayı açıklamasına dek ertelenen yazgı yaklaşım bir kısır döngü olarak sürüp gidiyor. Oysa memurların ekonomik durumu ciddi tavrı konulmasını gerektirecek boyutlarda ve her yıl giderek daha da kötüleşiyor. 1988 yılının içinde bulunduğumuz

ayında, 10 yıl civarında hizmeti olan, 5. dereceden aylık almaya hak kazanan, yüksek okul mezunu, evli 2 çocuklu bazı memurların net aylıkları şöyledir: Doktor 365.112, mühendis 361.942, yargıcı 351.851, polis-komiser 263.168, öğretmen 210.134, memur (şef) 146.049 lira. Memurların çok büyük çoğunluğunun ayda net 200.000 liradan az gelir elde ettikleri gerçeğini de anımsatırsak ekonomik açmazın sınırı sanırım daha iyi anlaşılacaktır.

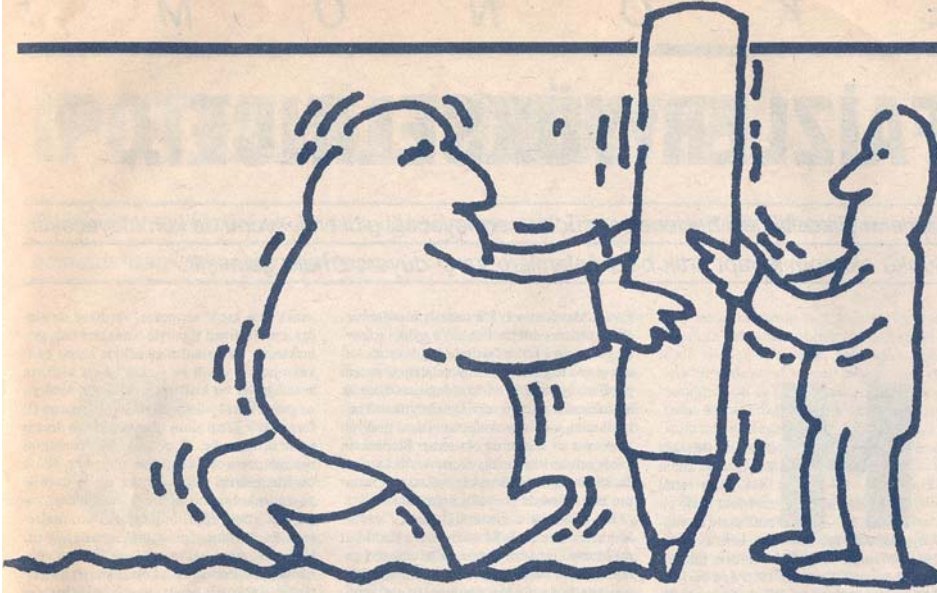
Kuşkusuz memur aylıkları kendi başına anlamlı değil. Önemli olan bu aylıkların harcandığı beslenme, sağlık, eğitim, konut, kültür, dinlenme gibi ekonomik ve sosyal haklardan yararlanma düzeyidir. Bunu ise siyasal iktidarlar kalkınma planı, yıllık program ve bütçe ile belirlerler ve yaşama geçirirler. Bir başka anlatımla, insanca yaşama düzeyini yükseltme veya düşürme mekanizmaları siyasal iktidarın elinde olup memurların buna müdahalesi bugün için olanaksızdır. Konuyu aylıklar ile ekonomik ve sosyal hakların bütünlüğü olarak ele aldığımızda karşımıza şu gerçek çıkar: 1,5 milyon memur kendisinin ve ülkenin yazgısının çizilmesinde söz ve karar sahibi değildir. Üretim, bütüme ve bölüşüm kararlarına katılmıyorlar. Siyasal iktidarların verdiğiyle yetinmek konumundalar. Burada karşımıza can alıcı bir soru çıkıyor. Emegün hakkı çalıştırana mı ayarlanır yoksa çalışanca mı koparılır? Şüphesiz hak verilmez, alınır. Ancak ülkemizde, özellikle memurlar açısından, durumun böyle olmadığı da bir gerçek. Bunun en somut kanıtı bütçe yasalarının TBMM'ye sunulduğu günlerde gazetelerde yer alan haber başlıkları. "Memura müjde, cömert zam, mutlu haber, katsayı armağanı" gibi başlıklar altında memura yapılan zam bir ihsan, bir ulufe havasında kamuoyuna yansıtılıyor. Oysa gerçek çok farklı.

Ülkemizde "fiyatlar asansörle, ücretler merdivenle çıkar" sözünü doğrulayan bir ekonomik model uygulanıyor. Böyle bir modelde enflasyon oranında ücret artışı beklemek bir düş. 19.10.1988 günlü Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan aşağıdaki veriler bu savın somut kanıtları. Petrol-İş Sendikası tarafından yapılan bir araştırmaya göre bir memurun gerçek günlük ücreti 1963 yılında 100 iken 1977 yılında 66.6'ya, 1980 yılında 41.0'a ve 1987 yılında 29.2'ye kadar geriledi. Reel ücretlerdeki bu düşüşün yanı sıra milli gelirden alınan paylar da hayli çarpıcı bir grafik çiziyor. Gerek Dr. Süleyman Özmucur gerek İstanbul Sanayi Odası Araştırma Bölümü Başkanı Erdoğan Öztütan'ın yaptığı hesaplara göre maaş ve ücretlerin milli gelirden aldığı pay giderek azalıyor. 1977 yılında fa-

iz, kira ve kâr, toplam gelirden % 34.07 pay alırken, tarım % 29.12, maaş % 36.61 pay alıyor. 1980 yılında faiz, kira ve kârın toplam gelirden aldığı pay % 49.47'ye yükselirken tarımın payı % 23.87'ye, maaşın payı % 26.66'ya iniyor. Bu düşüş giderek sürüyor ve 1987 yılında faiz, kira ve kâr, toplam gelirden % 69.10 pay alırken tarımın payı % 17.00'ye, maaşın payı % 17.60'a düşüyor. Altını çizerek belirtmeliyim ki gelişmiş ülkelerde ücret gelirlerinin milli gelirden aldığı payı % 70 civarında. İlginç olduğunu sandığım bu rakamları da anımsatmak isterim. 1985 yılında fert başına milli gelirin Türkiye'de 974 dolar, Yunanistan'da 3.505 dolar, Almanya'da 10.633 dolar olduğu OECD raporlarında açıklanıyor. Tüm bu rakamlar ülkemizde geçim sıkıntısının yaygınlığını ve sosyal adaletin sağlanmasında devlet harcamaları önemli bir yer tutar. Ayrıca kamusal harcamalarla gelirin yeniden dağılımı yönünde önemli gelişmeler sağlanabilir. Bazi OECD ülkelerinde kamusal harcamaların gayri safi hasılaya oranı şöyle: Almanya % 48.6, Hollanda % 58.9, Fransa % 51.6, özel sektörün kalesi ABD ise % 37. Ülkemizde ise % 20 civarında.

Kamu yatırımlarının önde gelen amacının kamu yararı, özel girişim yatırımlarının amacının ise kar olduğu anımsanırsa bu oranlar daha da anlamlı olur. Sağlık, eğitim, sosyal güvenlik için yapılan harcamaların devlet bütçesindeki payı da tüm emekçileri yakından ilgilendiriyor. İnsan sağlığının önemi buna karşın ülkemizdeki sağlık olanaklarının yetersizliği, bölgesel eşitsizliği, nicel ve nitel eksikliği herkesçe yaşanıyor. Emeklilerin, dul ve yetimlerin durumu yüreklere acı. Krizden yüksek öğrenime dek eğitim hem çok niteliksiz hem de pahalı. Tüm bunlara karşın sağlık, sosyal güvenlik ve eğitim için devlet bütçesinden ayrılan paylar 1980'den bu yana giderek azalıyor. Örneğin 1980 öncesi devlet bütçesinden milli eğitime % 10-11 civarında pay ayrılırken bu oran 1986 yılında % 8.7'ye düştü. Sağlık payı % 4'den % 2.7'ye geriledi.

Ekonominin ve bütçenin memurları sıcak olarak ilgilendiren bir diğer yönü vergiler, zamlar ve borçlanma. 1980 sonrasında gelir vergisi tarife ve oranlarında yapılan değişikliklerle ücretlilerin vergisi azaltılmış görünüyordu. Ancak bu yanıltıcıdır. Çünkü vergi ora-

ni düşürülürken bu ücret artışlarına mahsup edildi. Yani ücret artışları bu nedenle sınırlı tutuldu. Maaşların ve ücretlerin gecikilerek ayarlanması dolayısıyla vaktinde ödenmeyen paralar bir anlamda emekten kesilip şirket kurtarma ve ihracatta vergi iadesinde kullanıldı. Katma Değer Vergisi ve fonlar aracılığıyla ücretliler üzerine yeni yükler bindirildi. Yeni ve yeterli vergi kaynakları bulunmadığı için devlet yüksek faizle borçlanmaya yöneldi. Kamu yatırımları düştü, büyüme hızı azaldı. Enflasyon, bütçe açıkları ve devlet borçlarının ücretliler açısından bir nevi vergi olduğuna da kuşku yok.

Buraya dek aktardıklarımız memurların ekonomik durumuna ilişkin ve şöyle özetlenebilir: Kapitalist sistemde devlet, üstlendiği kamu görevlerini yerine getirirken, maliyetleri asgariye indirmeyi ve bu maliyetlerin bir unsuru olan ücretleri düşük tutmayı amaçlar. Tıpkı bir özel girişimci gibi davranır ve kendi koşullarını dayatır. Buna karşılık kamu çalışanlarının amacı ücret düşüşlerini önlemek, milli gelirden daha çok pay almaktır. Konut, sağlık, eğitim, beslenme, spor, kültür gibi temel gereksinimlerini çağdaş düzeyde karşılamak, insanca yaşamaktır. Ancak karşılıklı, çelişen bu amaçlara ulaşmak her iki taraf için de kolay değildir. Gerek burjuva devleti gerekse çalışanlar karşılıklı direnirler. 90 yıllık geçmişte uluslararası memur hareketi bu mücadelenin ilginç örnekleriyle doludur.

Bu kavga salt ekme kavgası değil. Yalnız ekmeyle yaşanmaz, özgürlükler de ekme kadar önemlidir düşüncesi çağımız insanların bilincinde derin bir yere sahip. İnsan hakları, temel hak ve özgürlükler memur olduğu için değil, insan olduğu için kişinin sahiplenmesi gereken değerler. Bu değerler kişiyi kapikülü olmaktan kurtarır, gerçek bir yurttaş yapar. Ülkemizde memurlar bu açıdan da içiçici bir konumda değil. İşe alma, disiplin, işten uzaklaştırma, iş güvencesi, iş güvenliği, çalışma koşulları, hak arama yolları, kendi

ni yenileme ve aşma olanağı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü gibi haklar devletin tek yanlı yaptırımlarıyla düzenleniyor. Memurlar bu konularda bir dayatmayla karşı karşıya. İşsizlik korkusu ve baskısı altında, anti-demokratik düzenlemelere boyun eğerek çalışıyorlar. Anayasa, Devlet Memurları Yasası, Dernekler Yasası başta olmak üzere birçok yasa, tüzük ve yönetmelik memurların temel hak ve özgürlüklerini sınırlıyor, ikinci sınıf demokrasiyle yetinmek durumunda bırakıyor. Anılan mevzuat ve demokrasi anlayışı değişmedikçe memurların özgür insan olmasına olanak yok.

Görüldüğü gibi memurların ekonomik ve demokratik sorunlarını toplumun sorunlarından soyutlamak olanaksız. Çözümü toplumsal yapının ve ekonominin emekçilerin çıkarları doğrultusunda yeniden örgütlenmesine bağlı. Bu ise tüm çalışanların ülkenin ve kendilerinin yazgısında söz ve karar sahibi olması yani örgütlenme özgürlüğünü kazanması ve kullanmasıyla olanaklı. O halde memurların gündem maddesi demokrasidir. Demokrasi toplumsal ve siyasal katılımı geçerlik ve gerçeklik kazanır. Katılımın en önemli araçlarından biri sendikalar. Demokrasi geliştikçe sendikaların güçlendiği, sendikalar güçlendikçe demokrasinin geliştiği tarihsel bir gerçek. Çalışanlara örgütlenme hak ve özgürlüğü sağlandığı takdirde, bazı grupların siyasal ağırlıklarıyla orantılı olmayan güçlerine dayanarak ülkenin yazgısını çizmeleri önlenir. Keza çalışanların örgütlü gücü varlıklı azınlığın siyasal hayatı yönlendirmesini, paranın egemenliğini dizginleyebilir. Kapitalist devlette sendikacılığın amacı ekonomik ve demokratik hakları korumak ve geliştirmek, sömürü düzeyini aşağıya çekmektir. Sendikalara siyasal parti işlevi yüklemenin yanlış ve yanıltıcı olduğu ise sosyal mücadeleler tarihinin kanıtı olduğu bir gerçektir. O nedenle ki çağımızda kamu çalışanlarına grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkın yanı sıra siyasal

partilere girebilme hakkı da tanındı. Bu haklar demokrasinin ve tutarlı demokrasinin ölçüsü kabul edildi. Dünyanın birçok ülkesinde, subaylar ve polisler dahil olmak üzere,

tüm memurlara sendika kurma ve siyasal partilere girme hakkı tanındı. Uluslararası düzeyde, kamu kesiminde çalışanların örgütlenme hakları konusunda, birçok sözleşme ve andlaşma düzenlendi. Hiçbir ayırım yapılmadan tüm kamu çalışanlarına örgütlenme hakkı tanıyan bu metinlerin bazılarının altında Türkiye'nin de imzası bulunuyor. 1961 Anayasası'nın 65., 1982 Anayasası'nın 90. maddeleri uyarınca uluslararası andlaşmaların bazıları TBMM tarafından da onaylandı ve yasa niteliği kazandı. Anayasanın açık hükmüne rağmen bu yasalar uygulanmıyor, memurların örgütlenme hakkı engelleniyor. Bu, anayasanın hukuk devleti ilkesinin, temel hak ve özgürlüklerin çiğnenmesidir. Uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmemesidir. 1,5 milyon memurun örgütlenme haklarını tanımamak bu yetkin kitlenin demokrasiye katkısını engellemektir. Demokrasiye inanan siyasal partiler, işçi sendikaları, diğer demokratik kitle örgütleri için memurların temel sorunu, bunun çözüm yolu ve taminacak hakkın asgari sınırı bellidir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) kabul ettiği ve Türkiye'nin de imzaladığı 151 sayılı sözleşmenin hayata geçirilmesi tüm memurlara siyasal ve sendikal haklarının tanınması, çağdaş Türkiye'ye doğru atılan önemli bir adım olacaktır. ■

Dünyanın birçok ülkesinde, subaylar ve polisler dahil tüm memurlara sendika kurma ve siyasal partilere girme hakkı tanındı. Oysa Türkiye'de anayasanın açık hükmüne rağmen bu hak uygulanmıyor